

MBh. 3, 1333. NILAK.: मधुका मधर्ष गतः अहोऽ गतो इत्यस्य रूपम्. — 2) ein best. Raubvogel VIGNE. 1, 6, 51. — 3) der Tödter des Daitja Madhu, Bein. Vishṇu's oder Kṛṣṇa's MBh. 3, 12571. 5, 2563. Bṛāg. P. 6, 8, 19. PAÑĀK. 4, 1, 26.

मधुक्तर (मधु + कृ) m. der Tödter des Daitja Madhu, Bein. Rāma's als einer Incarnation Vishṇu's R. 1, 76, 17 (77, 49 GORR.).

मधुक्त्य (von मधु + कृत्) adj. Süßigkeit in der Hand haltend RV. 5, 5, 2.

मधूक (von मधु) UḍḍĀL. zu UḅADIS. 4, 41. 1) m. Biene ÇĀṆKH. GRHJ. 3, 10. — 2) m. *Bassia latifolia* AK. 2, 4, 8. H. 1141. Hār. 96. Alle Theile des Baumes sind officinell; aus den Blüthen (neutr.), welche auch gegessen werden, wird Arak destillirt; die Samen enthalten reichlich Oel; vgl. As. Res. I, 300. fgg. ÇĀṆKH. GRHJ. 1, 12. 4, 17. Ind. St. 5, 308. MBh. 3, 935. HARIV. 12681. R. 2, 94, 9 (nach der ed. Bomb.). R. GORR. 2, 53, 7. 3, 19, 22. 76, 3. SUÇR. 1, 6, 17. 141, 13. 143, 8. 137, 1. 139, 16. 183, 11. 2, 26, 17. 106, 12. 131, 12. मधूका मधुरे श्रेष्ठः 136, 2. °सार 329, 14. °पुष्प MBh. 13, 666. SUÇR. 4, 140, 16. 190, 13. 213, 8. 16. 2, 472, 1. °रस 367, 17. मधुपर्णी मधूकं च मधूकं मेधुना सह। लेपः स्त्राविणि दातव्यः 1, 60, 5. °माला RAGH. 6, 25. पाण्डुमधूकदासा KUMĀRAS. 7, 14. VARĀH. BRH. S. 29, 4. Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 343, 13. °च्छर्विणः Gīt. 10, 14. °व्रत Verz. d. Oxf. H. 63, 6, 32. Vgl. जल°. — 3) n. Süßholz RĀGĀN. im ÇKDr. SUÇR. 2, 423, 11. — Vgl. माधूक.

मधूच्छिष्ट (मधु + उ°) n. Wachs AK. 2, 9, 108. H. 1214. HALĀJ. 2, 400. JĀGĀ. 3, 37. SUÇR. 4, 29, 7. 38, 8. 101, 14. 2, 123, 5. 131, 14. 131, 9. 176, 13. VARĀH. BRH. S. 16, 25. KUMĀRAS. 7, 18. Verz. d. Oxf. H. 98, a, 26. समधूच्छिष्टमुद्राः MBh. 3, 16327. 5, 5248. °स्थिता (मञ्जूषा) so v. a. auswendig mit Wachs bestrichen 3, 17132. — Vgl. मधुशिशु. मधुशेष.

मधूत्थ (मधु + उत्थ) 1) adj. aus Honig bereitet: मद्य PRĀJACĪTTEND. 67, 9, b. Vgl. मध्यासव. — 2) n. Wachs RĀGĀN. in NIGH. Pr. BALA beim Schol. zu NAISH. 3, 123. NAISH. 3, 123.

मधूत्थित (मधु + उ°) n. Wachs RĀGĀN. im ÇKDr.

मधूत्सव (मधु + उ°) m. das Frühlingsfest am Vollmondstage im Monat Kaitra TRIK. 4, 1, 108. ĠAṬĀDH. im ÇKDr. ÇĀK. Ch. 118, 6 (वसतोत्सव die andoro Rec.).

मधूद्रक (मधु + उ°) n. Honigwasser: सुरा कृशानां स्थूलानामनुपानं मधूद्रकम् SUÇR. 1, 237, 16.

मधूद्यान (मधु + उ°) n. Frühlingsgarten KATHĀS. 53, 112. 67, 48.

मधूपन्न (मधु + उ°) n. N. pr. einer Stadt, = Mathurā oder Madhurā TRIK. 2, 1, 15. H. 978. RAGH. 13, 15. m. ĠAṬĀDH. im ÇKDr.

मधूपु (von मधु) adj. nach Süßigkeit begierig RV. 5, 73, 8. 74, 9.

मधूल (von मधु) 1) m. eine *Bassia*-Art RATNAM. 213. = जलजगिरि-नमधूकवृत्ता ĠAṬĀDH. im ÇKDr. — 2) f. ई a) Süßholz. — b) eine Citronenart. — c) der Mangobaum RĀGĀN. im ÇKDr. — d) eine best. Heilpflanze, = मधुरा H. an. 3, 588 (मधूलि). MED. r. 196. — e) eine best. Körnerfrucht SUÇR. 1, 197, 9.

मधूलक (von मधूल) 1) adj. süß H. 1388. — 2) m. *Wasser-Bassia* AK. 2, 4, 8. ĠAṬĀDH. im ÇKDr. — 3) f. मधूलिका a) eine Bienenart SUÇR. 2, 290, 17. — b) N. verschiedener Pflanzen: *Sansevieria zeylanica*

V. Theil.

Roxb. AK. 2, 4, 8, 2. *Wasser-Bassia* DHANV. in NIGH. Pr. SUÇR. 1, 189, 10. 187, 3. eine best. Körnerfrucht (vulg. पाथरीगोधूमी) NIGH. Pr. zu den कुपान्य gezählt SUÇR. 1, 196, 21; vgl. गोलीमिका. Süßholz DHANV. in NIGH. Pr. eine Citronenart (मधूलि) SUÇR. 2, 374, 13. Nicht genauer zu bestimmen 2, 32, 2. 220, 14. 392, 7. — 4) n. *Honigseim* (?) oder überh. Süßigkeit: निक्षया ऋषे मधु मे निक्षामूले मधूलकम् AV. 1, 34, 2.

मैध्य (मध्य UḍḍĀL. zu UḅADIS. 4, 111) 1) subst. m. n. gaṇa ऋषिवादि zu P. 2, 4, 31. a) n. Mitte H. 1460. an. 2, 375. MED. j. 43. HALĀJ. 3, 65. 85. वृश्च मध्यं प्रत्ययं ऋषिवादि RV. 3, 30, 17. 6, 43, 2. 8, 40, 3. 10, 53, 3. TS. 7, 2, 20. 1. मध्यं दिवः RV. 1, 103, 10. 5, 47, 3. नि पतिस मध्यं वा बर्हिः 3, 14, 2. 5, 1, 6. ऋक्षाम् 7, 41, 4. 10, 138, 3. ततो कृ मान् उदिपाम् मध्यात् 7, 33, 13. 49, 1. ÇAT. Br. 3, 7, 1, 12. 13, 2, 9, 4. 4, 4, 6. AIR. Br. 2, 18. VS. 12, 65. 13, 51. मध्यात्पूर्वाधाञ्च कृविषो ऽवयति ĀÇV. GRHJ. 1, 10, 19. 20. 24, 19. KĀTJ. ÇR. 4, 8, 5. 14, 13. KAUC. 30. 83. 86. गुद° KĀTJ. ÇR. 6, 7, 6. वेदि° 22, 6, 15. विपुवन्मध्या नवरात्रः 24, 3, 20. 4, 4. मध्यं समेत्य ĀÇV. GRHJ. 2, 7, 7. 4, 8, 13. ऋत्त. मध्य. ऋत्त KĀND. Up. 6, 13, 2. मूलः मध्य. ऋत्त M. 11. 234. पूर्व. मध्य. उत्तर 2, 49. ऊर्ध्व. मूलतस्. मध्ये SĀMUKHAK. 34. ऋदिमध्यावसानेयु ÇAUT. (Br.) 4. हिमवाद्दिन्धयोर्मध्यं यत्प्राग्विनशनादपि M. 2. 21. AK. 2, 1, 8. H. 948. भुवोः AK. 2, 6, 2, 43. H. 380. HALĀJ. 2, 365. धू° VS. Prāt. 1, 30. दत्तयोरुभयोः HALĀJ. 2, 63. AK. 2, 7. 50. 2, 8, 2. 5. फल्गु सैन्यं च यत्किञ्चिन्मध्ये व्यूहस्य कारयेत् in's Centrum Spr. 3332. मध्ये वाङ्मः um Mittagszeit 1883. निशायाः KATHĀS. 33, 13. वास्तुमध्ये M. 3, 89. गुह्य° H. 611. कंधरा° 387. मध्यं नभसो गतमादित्यम् M. 4, 37. MBh. 13, 4971. mit Auslassung von नभसः मध्यं गतमिवादित्यं प्रतपत्तम् 6, 4880. प्राते मध्यं दिनेश्वरे R. 1, 46, 16. मध्यं जगामेव मनसा दैन्यकृषयोः ein Zustand zwischen Traurigkeit und Freude 2, 23, 1. वित्त्व° das Innere SUÇR. 2, 220, 12. घ्राप्तास्थि° 434, 8. 439, 14. 476, 2. मध्यम् acc. mittlen in, hinein in: मध्यगमिः प्रविश्य MBh. 3, 2610. मध्यमामिषगृध्राणां कुत्रापाम् — नेष्यामि ताम् 4, 1251. नगरमध्ये गच्छति in die Stadt PAÑĀK. 10, 5. जनमध्ये विवेश mittlen unter die Leute MBh. 3, 2513. मध्येन dazwischen VARĀH. BRH. S. 8, 15. innerhalb, mittlen durch: मध्येनात्तरितस्य वायुर्भवति ÇAT. Br. 9, 3, 1, 5. प्रागात्पुनर्महावाङ्मुराचार्यस्य रथं प्रति। पश्यतां सर्वसैन्यानां मध्येन MBh. 6, 1578. येषां देशानां भागीरथी गङ्गा मध्येनैति 13, 1784. प्रावर्तत ततो घोरा शोणितौघतरंगिणी। नदी मध्येन सैन्यानाम् HARIV. 13471. तन्मध्येन ययुः durch den Fluss MĀK. P. 23, 92. die Ergänzung im acc.: जमुर्नदी मध्येन R. 2, 68, 12. मध्येन कुरुजाङ्गलम् 13. ययुर्मध्येन बाह्वीकान्मुदामानं च पर्वतम् 18 (70, 18 GORR.). स तानि हुमजालानि — मध्येन जगाम 99, 13. सागरम् 5, 6, 1. 33, 11. राघवपुरीम् 6, 82, 89. मध्यात् aus, ex: सूतिकागारमध्यात् — कृतो ऽसि HARIV. 9233. फलमध्याद्रत्नमेकं भूमौ निपातितम् VER. in LA. (II) 2, 8. ऋतो गुष्माभिः — गङ्गाप्रवाहमध्यात् — साकर्षणीया Z. d. d. m. G. 14, 571, 14. KATHĀS. 72, 58. द्वापञ्चाशतो मध्यात् RĀGĀ-TAR. 1, 19, 20. एका स्त्री तासो मध्यात् von diesen VID. 292. PAÑĀK. 53, 3. 70, 4. 253, 14. मध्ये inmitten, dazwischen M. 1, 13. MBh. 3, 2609. MEGH. 18. VID. 80. von der Zeit Spr. 3181. mit einer Ergänzung im gon. oder im comp. vorangehend mittlen in, in, zwischen, unter: समुद्र° mittlen im Meere VID. 226. तरुषाण्ड° PAÑĀK. 10, 4. MEGH. 77. समा° in einer Hütte MBh. 3, 2853. im Hause 16658. नगरस्य in der Stadt PAÑĀK. 127, 21. गङ्गा° वाहते Z. d. d. m. G. 14, 571, 7. काष्ठम-